

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 004193621 2025

14850 003 002 501 060

Датум: 20.01.2026. године

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 7. тачка 1. и члана 14. став 6. Закона о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, 94/24), члана 136. став 1. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, број 18/2016, и 95/2018 – аутентично тумачење и 2/2023-одлука УС), члана 6. став 1. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, број 128/20, 116/22 и 92/23-др.закон), и члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 – др. закон), решавајући по захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину носиоца пројекта „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. ул. Немањина бр. 6 Београд, Александар Дујановић, државни секретар Министарства заштите животне средине по решењу о овлашћењу број 003175811 2025 14850 009 005 020 092 од 14.07.2025. године, доноси

РЕШЕЊЕ

1. НИЈЕ ПОТРЕБНА процена утицаја на животну средину пројекта – фазне реконструкције и санације железничке пруге у тунелима Дедиње, Везни, Стадион и Врачар и реконструкције перона у стајалишту Карађорђевог парк, на к.п. у КО Савски венац, КО Врачар и КО Палилула, на територији градских општина Савски венац, Врачар и Палилула, подручје града Београда.
2. Носилац пројекта је у обавези да ако у било којој фази одвијања предметног пројекта дође до појаве отпада који има карактер опасног, исти складишти искључиво на одговарајући начин, у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 109/25), као и Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада («Службени гласник Р.Србије» број 95/24), до отпремања на даљи третман од стране за то овлашћених организација.
3. Налаже се носиоцу пројекта да при извођењу радова као и при редовном раду предметног пројекта, у свему испоштује услове и сагласности других надлежних органа и организација као и мере дефинисане у поглављу 7. предметног захтева.
4. Уколико носилац пројекта у року од две године од дана достављања овог решења не отпочне са извођењем пројекта за који је решење донето или ако носилац пројекта у току извођења пројекта мора да одступи од документације на основу које је одлука донета или ако дође до битне измене чинилаца животне средине, односно ако носилац пројекта мора да одступи од мера и услова заштите животне средине одређених овим решењем, дужан је да поднесе нови захтев за одлучивање о потреби процене утицаја.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта, „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. ул. Немањина бр. 6 Београд, поднео је Министарству заштите животне средине захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину пројекта – фазне реконструкције и санације железничке пруге у тунелима Дедиње, Везни, Стадион и Врачар и реконструкције перона у стајалишту Карађорђевог парк, на к.п. у КО Савски венац, КО Врачар и КО Палилула, на територији градских општина Савски венац, Врачар и Палилула, подручје града Београда.

Уз захтев су приложени попуњени упитници за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину.

Поступајући по предметном захтеву овај орган је, сагласно члану 14. став 1. и 2. и члану 39. став 1. и 3. Закона о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник Р.Србије“ број 94/24), обавестио заинтересоване органе, организације и јавност. Поднети захтев је објављен у дневном листу „Вечерње новости“ дана 26.11.2025. године и на интернет веб презентацији Министарства. У законском року није било достављених мишљења од стране заинтересованих органа, организација и јавности.

Предметни пројекат се не налази на листи пројеката за које је обавезна процена утицаја, али се налази на листи (II) тј. на листи пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, што је утврђено у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину («Службени гласник Р.Србије» број 114/2008), при чему је овај орган спровео прву фазу поступка процене утицаја на животну средину – одлучивања о потреби процене утицаја, на основу члана 10. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник РС», број 94/24).

Предмет пројекта је реконструкција и санација железничке пруге у тунелима Дедиње, Везни, Стадион и Врачар и реконструкција перона у стајалишту Карађорђевог парк.

Радови који ће се изводити фазно по тунелским цевима обухватају санацију тунелске облоге, јачање и побољшање параметара постојећег доњег строја, чишћење и побољшање елемената за одводњавање, комплетна реконструкција горњег строја, комплетна реконструкција контактне мреже, измештање и заштита телекомуникационих и сигнално сигурносних инсталација, радове на реконструкцији перона у стајалишту Карађорђевог парк и њихова адаптација на висину 55cm од горње ивице шине. Радови на реконструкцији горњег строја обухватају замену свих елемената конструкције горњег строја уз уграђивање система за сузбијање буке и вибрација. У тунелима Дедиње, Везни и Стадион планира се замена постојећих префабрикованих канала за каблове. У тунелу Врачар постојећи ливени канал за каблове се задржава, осим на деловима где због изабране санационе мере тунелске облоге то није могуће. Обим радова на каналима за одводњавање зависи од избора типа конструкције горњег строја и одабраних санационих мера тунелске конструкције. Пројектом контактне мреже на предметној деоници предвиђена је демонтажа постојеће и испорука и монтажа нове опреме контактне мреже, што подразумева возне водове, конзоле и опрему за напајање и секционисање. У оквиру реконструкције контактне мреже на предметној деоници, предвиђена је замена свих постојећих растављача са ручним погоном растављачима са моторним погоном. Грађевинско-архитектонски радови у тунелима и на перонима Карађорђевог парка могу угрозити постојеће ТТ уређаје у тунелима и на перонима Карађорђевог парка. У том случају, предвидеће се измештање и/или заштита истих.

Предвиђени грађевински радови на ублажавању вишка вибрације и буке уградњом антивибрационих мера реконструкцијом железничких колосека у предметним тунелима као и јачање и побољшање параметара постојећег доњег строја и елемената за одводњавање где је то могуће, као и извођење комплетних радова на реконструкцији горњег строја заменом свих елемената и радови на санацији тунелске конструкције и/или облоге тунела и радови на постављању кабловских каналица за заштиту оптичке и друге кабловске инфраструктуре утицаће на наведене делове сигнално-сигурносних (СС) уређаја.

У стајалишту Карађорђевог парка постоје два ниска перона уз оба колосека, међусобно повезани ходником. Према пројекту висина перона се повећава са 35 cm на 55 cm од горње ивице шине, док се ширина сужава за по 10 cm због прописаних 170 cm од ивице перона до осе колосека. Пројектом је предвиђено постављање ђубријера, клупа, заштитних ограда висине 110 cm и службених степеништа за силазак са перона. Перони су предвиђени са благим попречним нагибом ка колосецима, чиме се обезбеђује гравитационо одводњавање воде.

Према условима Завода за заштиту природе Србије 03 бр. 021-1745/2, од 26.05.2025. године локација на којој се планирају радови на реконструкцији и санације железничке пруге у тунелима Дедиње, Везни, Стадион и Врачар и реконструкције перона у стајалишту Карађорђевог парка, на к.п. у КО Савски венац, КО Врачар и КО Палилула не налази се унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите у складу са Законом о заштити природе („Службени гласник Републике Србије”, бр. 36/09, 88/10, 91/10–исправка, 14/16, 95/18–други закон и 71/21), и не улази у просторни обухват еколошки значајних подручја и коридора еколошке мреже Републике Србије.

Са аспекта заштите културних добара и у складу са Законом о културним добрима, траса железничке пруге на којој се планира реконструкција и санација пролази кроз заштићена подручја и то археолошко налазиште Антички Сингидунум, просторне културно-историјске целине утврђене за културна добра: Топчидер, Ташмајдан са Универзитетским центром у Београду, Светосавски плато у Београду; целине под претходном заштитом и целине: Котеж Неимар, и Крунска улица као и целине у процедури истраживања за потребе утврђивања за културно добро Његошева улица и Топчидерско брдо и Дедиње.

Регулационе мере подразумевају мере предвиђене законом и другим прописима.

Техничка решења заштите животне средине - Мере заштите у току извођења радова

Према Решењу о условима заштите природе (које је издао Завод за заштиту природе Србије дана 26.05.2025. године под 03 бр. 021-1745/2):

- 1) Радове на реконструкцији и санацији железничке пруге у тунелима Дедиње, Везни, Стадион и Врачар у КО Палилула, КО Врачар и КО Савски венац, град Београд, извршити у складу са важећом просторно-планском документацијом;
- 2) Радови на реконструкцији и санацији железничке пруге не смеју да проузрокују промене инжењерско-геолошких својстава околног терена, односно да изазову нестабилност тла, одроњавање и било који други облик ерозије;

- 3) За све радове на реконструкцији и санацији железничке пруге предвидети мере и решења којима ће се спречити загађење ваздуха, земљишта, подземних и површинских вода;
 - 4) За прилаз траси пруге и станичним објектима користити постојећу путну мрежу у циљу спречавања фрагментације простора;
 - 5) Уколико се приликом извођења радова наиђе на колонију слепих мишева, неопходно је у тој зони привремено обуставити радове и обратити се Заводу за заштиту природе Србије;
 - 6) Све инсталације морају бити уземљене, обезбеђене и одговарајуће изоловане како би се спречило, односно svelo на најмању могућу меру страдање дивљих врста;
 - 7) У циљу заштите земљишта, површинских и подземних вода, није дозвољено сервисирање возила и машина на месту извођења радова. Гориво, машинска и друга уља из ангажовне механизације не смеју се испуштати у земљиште и водстокове;
 - 8) У току извођења радова обезбедити највиши ниво комуналне хигијене, сав отпад уклањати са локације под условима надлежне комуналне службе;
 - 9) Уколико материјал који се користи при извођењу радова може послужити као добро склониште за гмизавце и друге врста животиња, максимално скратити време одлагања, поштујући услов да је забрањено убијање и сакупљање свих врста гмизаваца, али и других животиња;
 - 10) Вишак материјала насталог у току извођења радова обавезно уклонити са локације. Депоновање отпада мора се обавити под условима и на место које одреди надлежна општинска комунална служба;
 - 11) Уколико се у току радова наиђе на геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати природну вредност, сагласно члану 99. Закон о заштити природе, налазач је дужан да пријави Министарству заштите животне и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица,
 - 12) Након завршених радова инвеститор је обавезан да уклони сав вишак материјала и опреме, изврши комплетну санацију локације и свих манипулативних површина девастираних током извођења радова, доводећи их у одговарајуће функционално стање усаглашено са непосредном околином.
- У току извођења радова неопходно је предузети низ мера којима се умањују могући утицаји на животну средину. Ове мере пре свега подразумевају:
- Послодавац који изводи радове на градилишту на коме је у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду потребно обезбедити План превентивних мера, израђује Елаборат о уређењу градилишта који садржи опис радова и мере за безбедност и здравље на раду, а преузима шему градилишта, односно ситуациони планиз Плана превентивних мера.

- Елаборат о уређењу градилишта израђује се сагласно пројектној документацији и применом техничких прописа и прописа о безбедности и здрављу на раду, врши детаљна техничко-технолошка разрада мера за спречавање, отклањање или смањење ризика, у односу на послове и активности које се врше приликом извођења радова.
- Елаборат о уређењу градилишта и елаборат о уређењу радилишта израђује се у складу са извршеном проценом ризика од настанка повреде на раду, професионалне болести и болести у вези са радом на радном месту и у радној средини (за организацију и технологију извођења радова) на градилишту на коме се изводе радови који трају дуже од три дана у континуитету.
- Током извођења радова применити све неопходне мере заштите животне средине у акцидентним ситуацијама уз обавезу обавештавања надлежних инспекцијских служби.
- Градилиште треба обезбедити тако да не дође ни до каквих могућих хаварија: довођење потребног грађевинског материјала треба да буде минимално, транспорт материја које су по свом саставу штетне за подземне воде (нпр. нафта и нафтни деривати) дозвољено је да се обавља само атестираним превозним средствима.
- Предвидети да мазиво и гориво које је потребно за снабдевање механизације транспортовати, депоновати (чувати) и њиме руковати поштујући мере заштите прописане законском регулативом која се односи на опасне материје. У случају изливања опасних материја (гориво, машинска и друга уља), загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може презнети само на, за ту сврху, предвиђеној депонији. На месту акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта.
- У случају квара на транспортним средствима или другој ангажованој механизацији, гориво, машинска и друга уља не смеју се директно упуштати у земљиште и водотокове, већ се иста морају адекватно сакупљати и евакуисати на прописан начин до локације коју одреди надлежна комунална служба.
- Са грађевинским отпадом и осталим отпадом поступати у складу са Законом о управљању отпадом ("Сл. гласник РС", бр 109/25.), Правилником о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије ("Сл. Гласник РС", бр. 98/10) и Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада ("Сл.гласник РС", бр. 95/24)
- Градилиште организовати на минималној површини потребној за његово функционисање, а манипулативне површине просторно ограничити;
- Радове изводити у простору градилишта и у складу са грађевинском дозволом, а све етапе радова правремено пријавити надлежним службама, органима локалне самоуправе, организацијама које су условиле надзор и другим корисницима простора;
- Користити постојећу саобраћајну инфраструктуру за прилаз локацији
- Систематски прикупити и депоновати чврст отпад који се јавља у процесу градње и боравка радника у зони градилишта (амбалажа од хране, други чврсти отпаци) и уклонити сав преостали грађевински материјал, отпад и опрему са локације по завршетку грађења;

- Особе задужене за извођење радова на терену морају бити упознате са мерама заштите, као и са конкретним мерама које треба да примењују током својих активности.

За време извођења грађевинских радова потребно је обезбедити реализацију следећих мера ради смањења негативног утицаја на ваздух:

- Спречавање стварања и разношења прашине са градилишта, мера захтева редовно влажење отворених делова коловоза по сувом и ветровитом времену;
- Спречавање неконтролисаног разношења грађевинског материјала са простора градилишта транспортним средствима; мера захтева чишћење возила приликом вожње са простора градње на пут, прекривање расутог товара у транспорту по путу. Мера је потребно реализовати на целокупном простору градње;
- Поштовање норми за емисију код коришћења грађевинске механизације и транспортних средстава; мера захтева употребу технички исправне грађевинске механизације и транспортних средстава.

Мере заштите од буке и вибрација у току извођења радова:

Извођач радова или лице које он ангажује у обавези је да уради свеобухватну анализу утицаја буке, вибрација и нискофреквентне буке за време извођења радова (са посебним освртом на делове где се радови одвијају на отвореном) и у складу са добијеним резултатима планирати привремене мере за смањивање њиховог негативног утицаја. На основу спроведених анализа, и планираних мера обавеза Извођача је да изради Елаборат за управљање буком, вибрацијама и нискофреквентном буком за време извођења радова. Радови не могу да почну пре него што се добије сагласност на Елаборат од надлежних институција. Сви радови морају да се изводе у сагласности са Елаборатом.

Завод за заштиту споменика културе града Београда, утврђује следеће Услове за предузимање мера техничке заштите (број КОР-М5С1-11368-.0С-1-НРАР-17/2025 од 12.05.2025. год.):

- Планиране интервенције на реконструкцији и санцији железничке пруге у тунелима „Дедиње“, „Везни“, „Стадион“ и „Врачар“ извести у складу са важећом планском документацијом.
- Планирану реконструкцију и санацију инфраструктурног објекта (подземни делови тунелске трасе, подземни пролази и перонска стајалишта) која је предмет захтева и будућих интервенција, а налазе се у оквиру заштићених простора ускладити са вредностима простора постојећим амбијентом и архитектуром, уз примену савремених висококвалитетних материјала у ликовној обради.
- Планиране интервенције ни на који начин не смеју да наруше сагледавање и читање свих историјских слојева простора и амбијенталних вредности.

- Простори преко којих прелазе прикључци за инфраструктуру (тамо где се измештају постојећи водови) односно надземни делови инфраструктуре, (силази у подземна стајалишта), а део су заштићених простора морају бити адекватно уклопљени у микроамбијент и окружење у коме се налазе. Уређење перона у стајалиштима која се налазе у заштићеним целинама (Карађорђево парк и Вуков споменик) као и уређење надземних делова стајалишта (прилази и силази) третирају као део амбијента споменичких вредности.
- Уколико се приликом извођења планираних интервенција и евентуалних нових земљаних радова наиђе на археолошке остатке, извођач радова је, по чл.109. Закона о културним добрима („Службени гласник РС“ бр.71/94, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон), а у вези са одредбама члана 137. Закона о културном наслеђу („Службени гласник РС“ бр. 129/21) дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести Завод за заштиту споменика културе града Београда и да предузме мере да се налаз не уништи, не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен;
- Инвеститор је дужан да, по чл.110. наведених закона, обезбеди финансијска средства за истраживање, заштиту, чување, публикавање и излагање добра, до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите.
- Планиране интервенције не смеју угрозити статичку стабилност и безбедност објеката – споменика културе у непосредној близини као и функционалне и естетске вредности простора. - Пројекат и документација морају бити израђени на основу изнетих услова за предузимање мера техничке заштите.
- Пројекат радити у складу са грађевинским стандардима, прописима и нормама везаним за изградњу ове врсте објеката.

Техничка решења заштите животне средине у фази експлоатације:

Мере заштите земљишта и вода

Обим радова на каналима за одводњавање зависи од избора типа конструкције горњег строја и одабраних санационих мера тунелске конструкције. Уколико се изабере решење да остане колосек положен у засторној призми, канали се могу задржати уз обавезно чишћење. Решење горњег строја на чврстој подлози захтева и израду нових система за одводњавање. Тачан опис и обим радова дефинисаће се у Идејном пројекту након усвајања техничког решења реконструкције горњег строја. Планирано је прикључење система за одводњавање у тунелима на постојеће прикључке кишне канализације. Перони, предвиђени за реконструкцију у стајалишту Карађорђево парк су подземни и не очекују се атмосферске воде које би требало одводњавати. Незнатна количина воде може се појавити на перонима као резултат трансфера услед протока путника кроз стајалиште. Перони су предвиђени са благим попречним нагибом ка колосецима, чиме се обезбеђује гравитационо одводњавање воде која би се појавила на перонима.

Мере заштите ваздуха

Нису потребне мере заштите ваздуха с обзиром да је пруга електрифицирана и њено коришћење не доводи до загађења ваздуха.

Мере заштите од буке, вибрација, јонизујуће и нејонизујуће зрачење, светлост и топлоте

У случају да се утврди негативан утицај буке на становништво за време одвијања саобраћаја као основну меру за смањивање негативног утицаја буке планирати еластомерни тепих, као и редовно одржавање колосека.

Прелиминарне анализе су показале да се мере за смањивање негативног утицаја вибрација и нискофреквентне буке морају планирати дуж свих тунелских цеви (осим тунела Дедиње где се утицај може очекивати на првих 1500 метара од улазних портала), а посебно на деловима где је њихова дубина мања од 40 метара. У сваком случају приликом израде пројекта, потребно је урадити додатне анализе утицаја и у складу са њима дефинисати могуће зоне утицаја. Као основну меру за смањивање негативног утицаја вибрација и нискофреквентне буке планирати еластомерни тепих, као и редовно одржавање колосека.

Мере заштите флоре и пејзажа

Реализацијом свих наведених мера заштите минимизирају се негативан утицај на вегетацију и пејзажне карактеристике локација. Само техничко решење за смањење буке и вибрација изазваних железничким саобраћајем је најбитнија мера заштите.

Радови планирани овим пројектом, који ће се изводити фазно по тунелским цевима, поред поменутих антивибрацисних мера обухватају и следеће:

- санацију тунелске облоге;
- јачање и побољшање параметара постојећег доњег строја;
- чишћење и побољшање елемената за одводњавање
- комплетна реконструкција горњег строја
- комплетна реконструкција контактне мреже
- измештање и заштита телекомуникационих и сигнално сигурносних инсталација
- радове на реконструкцији перона у стајалишту Карађорђевог парк и њихова адаптација на висину 55 ст од горње ивице шине.

Техничка унапређења која смањују буку и вибрације, уз реконструкцију и уређење инфраструктуре, могу значајно унапредити изглед и квалитет пејзажа у урбаним срединама, доприносећи бољем квалитету живота и естетици простора.

Мере заштите у случају удеса

Предметним тунелима се врши транспорт опасних материја до изградње теретно обилазне пруге Бели Поток-Винча-Панчево, тако да постоји ризик од удесних ситуација. Спровођењем реконструкције и санације пруге у тунелима доприноси се повећању безбедности одвијања железничког саобраћаја, а самим тим се смањује ризик од удесних ситуација.

Министарство унутрашњих послова „Сектор за ванредне ситуације, Упрева за превентивну заштиту од пожара и експлозија, је у Обавештењу ROP-MSGI-11368-LOC-1-HPAP-18/2025,07.4 број 217-816/25 утврдила да за предметну реконструкцију није прописана законска обавеза прибављања сагласности на техничку документацију утврђена чл.33 и 34 Закона о заштити од пожара („Сл гласник РС“, бр 111/09,20/15 и 87/18) па сходно томе није прописана ни обавеза прибављања услова у погледу мера заштите од пожара сходно чл. 20 став 2 Уредбе о локацијским условима.

Носилац пројекта се обавезује да приликом извођења радова примени таква техничка решења која ће обезбедити да утицај на животну средину буде минималан и у свему испоштује услове и сагласности других надлежних органа и организација.

Узимајући у обзир наведено и на основу достављене документације и активности коју носилац пројекта предвиђа, као и величине пројекта овај орган је нашао да предметни пројекат неће у већој мери утицати на животну средину уз поштовање услова свих надлежних органа и институција, па у складу са тим није потребна процена утицаја на животну средину. Како је до сада овај орган исто решавао у сличним или истим управним стварима одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Упутство о правном средству: Против овог Решења допуштена је жалба Влади, Административној комисији Београд, Немањина 11, у року од 15 дана од дана достављања Решења, односно од дана објављивања обавештавања заинтересоване јавности о донетом Решењу, а путем овог органа. Уз жалбу се доставља доказ о уплати административне таксе, у износу од 610,00 динара, према тарифном броју 6. Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03..... 55/25 усклађени дин.изн.).

Доставити:

- Архиви
- Наслову- „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. ул. Немањина бр. 6 Београд
- Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини

Државни секретар

Александар Дујановић